

SÆRUTSKRIFT

Arkivsak-dok. 23/07925-7

Saksbehandler Kåre Kristiansen

Høringsforslag - justering av Regionplan Agder 2030

Saksgang	Møtedato	Saknr
1 Hovedutvalg for næring, kultur og miljø	18.01.2024	1/24
2 Administrasjonsutvalget	30.01.2024	2/24
3 Fylkesutvalget	30.01.2024	2/24
4 Råd for personer med funksjonsnedsettelse i Agder	31.01.2024	2/24
5 Råd for likestilling, inkludering og mangfold i Agder	31.01.2024	2/24
6 Ungdommens fylkesutvalg 2024	31.01.2024	6/24
7 Fylkeseldrerådet	31.01.2024	3/24
8 Hovedutvalg for utdanning og folkehelse	06.02.2024	4/24
9 Hovedutvalg for samferdsel og mobilitet	06.02.2024	1/24
10 Fylkesutvalget	06.02.2024	25/24
11 Fylkestinget	07.02.2024	2/24

Hovedutvalg for næring, kultur og miljø har behandlet saken i møte 18.01.2024 sak 1/24

Møtebehandling

Kåre Kristiansen orienterte.

Representanten Hannah Teigland (H) foreslo nytt forslag:

Regionplan Agder 2030 sendes på offentlig høring frem til 30. mai 2024, med følgende endringer:

Under overskriften - Fremtidsbilde for et bærekraftig Agder i 2030, Klima- og miljømessig bærekraft 3. og 4. avsnitt endre ordlyden til: Gjennom et godt regionalt samarbeid om bærekraftig arealbruk ivaretas hensynet til natur og til reduksjon av klimagassutslipp. Dette har ført til at byspredning, og nedbygging av store naturområder til fritidsboliger har blitt redusert. Vi forvalter våre arealer slik at naturens karbonlagre og opptaket av klimagasser blir ivaretatt. De direkte utslippene av CO2 som tidligere stammet fra arealbruksendringer er nå redusert. Vi ivaretar naturområder, naturmangfoldet og leveområdene til alle våre arter. Slik opprettholder vi en livskraftig natur med de tjenestene den gir oss.

Siste setning strykes: Agder har blitt et av de første fylkene til å innfrir.....

Votering

Forslag fra representanten Hannah Teigland ble vedtatt mot 5 stemmer (2 Ap, 1 KrF, 1 SV, 1 V).

Fylkeskommunedirektørens forslag ble enstemmig vedtatt med endringer.

Hovedutvalg for næring, kultur og miljø – vedtak

Regionplan Agder 2030 sendes på offentlig høring frem til 30. mai 2024, med følgende endringer:

Under overskriften - Fremtidsbilde for et bærekraftig Agder i 2030, Klima- og miljømessig bærekraft 3. og 4. avsnitt endre ordlyden til: Gjennom et godt regionalt samarbeid om bærekraftig arealbruk ivaretas hensynet til natur og til reduksjon av klimagassutslipp. Dette har ført til at byspredning, og nedbygging av store naturområder til fritidsboliger har blitt redusert. Vi forvalter våre arealer slik at naturens karbonlagre og opptaket av klimagasser blir ivaretatt. De direkte utslippene av CO2 som tidligere stammet fra arealbruksendringer er nå redusert. Vi ivaretar naturområder, naturmangfoldet og leveområdene til alle våre arter. Slik opprettholder vi en livskraftig natur med de tjenestene den gir oss.

Siste setning strykes: Agder har blitt et av de første fylkene til å innfrir.....

Administrasjonsutvalget har behandlet saken i møte 30.01.2024 sak 2/24

Votering

Saken ble enstemmig tatt til orientering.

Administrasjonsutvalget - vedtak

Saken ble tatt til orientering.

Fylkesutvalget har behandlet saken i møte 30.01.2024 sak 2/24

Møtebehandling

Saken ble ikke realitetsbehandlet. Saken ble utsatt til neste møte 6. februar.

Råd for personer med funksjonsnedsettelse i Agder har behandlet saken i møte 31.01.2024 sak 2/24

Møtebehandling

Råd for personer med funksjonsnedsettelse i Agder foreslo følgende fellesuttalelse:

Råd for personer med funksjonsnedsettelse stiller seg kritisk til at det ikke legges opp til at LIM-planen fornyes, men at elementer av dette tilsynelatende er tenkt innarbeidet i Regionplan Agder 2030.

Rådet vil også påpeke at Regionplan Agder 2030 ikke tilstrekkelig nok tar innover seg de utfordringene som personer med funksjonsnedsettelse møter i landsdelen, det være seg eksempelvis; universell utforming, infrastruktur, transport, utdanning, arbeid, kultur og levekår. I denne regionale konteksten vil det også være høyst relevant å implementere CRPD- konvensjonen i planverk. Her er det rom for forbedringer og konkretiseringer i planen. Rådet vil komme tilbake med konkrete faglige innspill til innholdet i planen innen høringsfristen.

Votering

Fylkeskommunedirektørens innstilling ble enstemmig vedtatt med fellesuttalelse.

Råd for personer med funksjonsnedsettelse i Agder - vedtak

Fylkeskommunedirektørens innstilling ble vedtatt med følgende fellesuttalelse:
Råd for personer med funksjonsnedsettelse stiller seg kritisk til at det ikke legges opp til at LIM-planen fornyes, men at elementer av dette tilsynelatende er tenkt innarbeidet i Regionplan Agder 2030.

Rådet vil også påpeke at Regionplan Agder 2030 ikke tilstrekkelig nok tar innover seg de utfordringene som personer med funksjonsnedsettelse møter i landsdelen, det være seg eksempelvis; universell utforming, infrastruktur, transport, utdanning, arbeid, kultur og levekår. I denne regionale konteksten vil det også være høyst relevant å implementere CRPD- konvensjonen i planverk. Her er det rom for forbedringer og konkretiseringer i planen. Rådet vil komme tilbake med konkrete faglige innspill til innholdet i planen innen høringsfristen.

Råd for likestilling, inkludering og mangfold i Agder har behandlet saken i møte 31.01.2024 sak 2/24

Møtebehandling

Representant William Wathne fremmet følgende forslag:

Rådet for likestilling, inkludering og mangfold er kritiske til å legge vekk LIM-planen fra 2015 uten å erstatte den med en ny og oppdatert plan med lignende innhold. Vi mener vår region har et stort behov for politiske initiativ og forpliktelser som bedrer likestilling, inkludering og mangfold på Agder, og vi ønsker derfor en ny regional plan for levekår og inkludering som inkluderer oppdatering av de mål og tiltak som presenteres i LIM-planen.

Votering

Fylkeskommunedirektørens forslag ble enstemmig vedtatt.

Wathnes forslag ble enstemmig vedtatt.

Råd for likestilling, inkludering og mangfold i Agder - vedtak

Regionplan Agder 2030 sendes på offentlig høring frem til 30. mai 2024.

Rådet for likestilling, inkludering og mangfold er kritiske til å legge vekk LIM-planen fra 2015 uten å erstatte den med en ny og oppdatert plan med lignende innhold. Vi mener vår region har et stort behov for politiske initiativ og forpliktelser som bedrer likestilling, inkludering og mangfold på Agder, og vi ønsker derfor en ny regional plan for levekår og inkludering som inkluderer oppdatering av de mål og tiltak som presenteres i LIM-planen.

Ungdommens fylkesutvalg 2024 har behandlet saken i møte 31.01.2024 sak 6/24

Møtebehandling

Votering

Fylkeskommunedirektørens innstilling ble enstemmig vedtatt

Ungdommens fylkesutvalg 2024 - vedtak

Regionplan Agder 2030 sendes på offentlig høring frem til 30. mai 2024

Fylkeseldrerådet har behandlet saken i møte 31.01.2024 sak 3/24

Møtebehandling

Kåre Kristiansen orienterte i fellesmøte.

Representanten Kai Steffen Østensen orienterte om prosessen.

Fylkeseldrerådet vedtar fylkeskommunedirektørens innstilling vedtas med følgende tillegg:

Fylkeseldrerådet ønsker å gi et høringsinnspill som arbeides med i april møtet.

Administrasjonen forbereder en prosess til møtet.

Votering

Fylkeseldrerådet går enstemmig inn for fylkeskommunedirektørens innstilling med følgende tillegg:

Fylkeseldrerådet ønsker å gi et høringsinnspill som arbeides med i april møtet.

Administrasjonen forbereder en prosess til møtet.

Fylkeseldrerådet - vedtak

Fylkeseldrerådet vedtar fylkeskommunedirektørens innstilling med følgende tillegg:

Fylkeseldrerådet ønsker å gi et høringsinnspill som arbeides med i april møtet.

Administrasjonen forbereder en prosess til møtet.

Hovedutvalg for utdanning og folkehelse har behandlet saken i møte 06.02.2024 sak 4/24

Møtebehandling

Representant Line Kysnes Vennesland (Ap) fremmet følgende forslag:

Ny regionalplan for levekår og inkludering.

Denne skal erstatte og ta innover seg tematikker og overordnede føringer fra følgende planer som foreslås opphevet:

o Kompetansestrategi 2030

o LIM-planen

o Folkehelsestrategien

o Frivillighetsstrategien

o Regionale plan for fysiske aktive liv i Agder

Representant Lisbeth Raanes Hansen fremmet følgende forslag fra Rødt og SV:

Regional plan for likestilling, inkludering og mangfold 2025-2027 (LIM-planen)

LIM-planen revideres som regional plan. Det er ti år siden denne brede likestillingsplanen ble utarbeidet. Planen gjelder ulike samfunnsområder og diskrimineringsgrunnlag. Agder har store utfordringer innen levekår og likestilling. Det er fortsatt behov for et så tydelig og forpliktende verktøy som en regional plan er.

Revisjonen må inkludere evaluering av oppfølging og måloppnåelse, og også bygge på erfaring og forskning som er gjort etter 2014. Viktige perspektiver fra folkehelsestrategien som er foreslått opphevet, innarbeides. Det utarbeides et oppdatert handlingsprogram som er mer kortfattet enn det opprinnelige.

Votering

Fylkeskommunedirektørens forslag ble enstemmig vedtatt.
Aps forslag falt med 5 (Ap, PP, R, SV) mot 6 stemmer.
Forslaget fra R og SV falt med 2 (R, SV) mot 9 stemmer.

Hovedutvalg for utdanning og folkehelse - vedtak

Regionplan Agder 2030 sendes på offentlig høring frem til 30. mai 2024.

Hovedutvalg for samferdsel og mobilitet har behandlet saken i møte 06.02.2024 sak 1/24

Møtebehandling

Kåre Kristiansen orienterte.

Votering

Hovedutvalg for samferdsel og mobilitet går enstemmig inn for fylkeskommunedirektørens forslag til vedtak

Hovedutvalg for samferdsel og mobilitet - vedtak

Regionplan Agder 2030 sendes på offentlig høring frem til 30. mai 2024.

Fylkesutvalget har behandlet saken i møte 06.02.2024 sak 25/24

Møtebehandling

Representanten Kristin Ljosland (Sp) ba om å få vurdering sin habilitet i saken da ektemannen er grunneier rundt kraftpunktene i Agder.
Representanten ble enstemmig erklært habil.

Representanten Gro Bråten (Ap) fremmet følgende forslag:

Regional plan for innovasjon og bærekraftig verdiskaping foreslås opphevet og innarbeidet i Regional plan for grønn industri og energi.

Representanten Gro Bråten (Ap) fremmet følgende forslag:

Ny regionalplan for levkår og inkludering. Denne skal erstatte og ta innover seg tematikken og overordnede føringer fra følgende planer som foreslås opphevet - kompetansestrategi 2030 - LIM-planen - Folkehelsestrategien - Frivillighetsstrategien - Regionale plan for fysisk aktive liv i Agder.

Representanten Erik Lindøe (H) fremmet følgende forslag:

Punkt 2.5 endres til:

2.5. Regionen har smart, energieffektiv og naturvennlig produksjon, distribusjon og bruk av energi, blant annet ved å ha lagt til rette for industrietableringer i tilknytning til kraftknutepunkt.

Representanten Erik Lindøe (H) fremmet vedtak fra hovedutvalg for næring, klima og kultur.

Regionplan Agder 2030 sendes på offentlig høring frem til 30. mai 2024, med følgende endringer: Under overskriften - Fremtidsbilde for et bærekraftig Agder i 2030, Klima- og miljømessig bærekraft 3. og 4. avsnitt endre ordlyden til: Gjennom et godt regionalt samarbeid om bærekraftig arealbruk ivaretas hensynet til natur og til reduksjon av klimagassutslipp. Dette har ført til at byspredning, og nedbygging av store naturområder til fritidsboliger har blitt redusert. Vi forvalter våre arealer slik at naturens karbonlagre og opptaket av klimagasser blir ivaretatt. De direkte utslippene av CO2 som tidligere stammet fra arealbruksendringer er nå redusert. Vi ivaretar naturområder, naturmangfoldet og leveområdene til alle våre arter. Slik opprettholder vi en livskraftig natur med de tjenestene den gir oss.

Siste setning strykes: Agder har blitt et av de første fylkene til å innfrir.....

Votering

Forslagene fra Ap fikk 4 mot 11 stemmer og falt (Ap og Sp)

Forslagene fra H fikk 8 mot 7 stemmer og ble vedtatt (Ap, KrF, SV og V)

Fylkeskommunedirektørens innstilling ble ikke realitetsbehandlet.

Fylkesutvalget - innstilling

Regionplan Agder 2030 sendes på offentlig høring frem til 30. mai 2024, med følgende endringer: Under overskriften - Fremtidsbilde for et bærekraftig Agder i 2030, Klima- og miljømessig bærekraft 3. og 4. avsnitt endre ordlyden til: Gjennom et godt regionalt samarbeid om bærekraftig arealbruk ivaretas hensynet til natur og til reduksjon av klimagassutslipp. Dette har ført til at byspredning, og nedbygging av store naturområder til fritidsboliger har blitt redusert. Vi forvalter våre arealer slik at naturens karbonlagre og opptaket av klimagasser blir ivaretatt. De direkte utslippene av CO2 som tidligere stammet fra arealbruksendringer er nå redusert. Vi ivaretar naturområder, naturmangfoldet og leveområdene til alle våre arter. Slik opprettholder vi en livskraftig natur med de tjenestene den gir oss.

Siste setning strykes: Agder har blitt et av de første fylkene til å innfrir.....

Endringer:

Punkt 2.5 endres til:

2.5. Regionen har smart, energieffektiv og naturvennlig produksjon, distribusjon og bruk av energi, blant annet ved å ha lagt til rette for industrietableringer i tilknytning til kraftknutepunkt.

Fylkestinget har behandlet saken i møte 07.02.2024 sak 2/24

Møtebehandling

Representanten Lisbeth Raanes Hansen (Rødt) fremmet følgende forslag på vegne av SV og Rødt:

Regional plan for likestilling, inkludering og mangfold 2025-2027 (LIM-planen)
LIM-planen revideres som regional plan. Det er ti år siden denne brede likestillingsplanen ble utarbeidet. Planen gjelder ulike samfunnsområder og diskrimineringsgrunnlag. Agder har store utfordringer innen levekår og likestilling. Det er fortsatt behov for et så tydelig og forpliktende verktøy som en regional plan er. Revisjonen må inkludere evaluering av oppfølging og måloppnåelse, og også bygge på erfaring og forskning som er gjort etter 2014. Viktige perspektiver fra folkehelsestrategien som er foreslått opphevet, innarbeides. Det utarbeides et oppdatert handlingsprogram som er mer kortfattet enn det opprinnelige.

Representanten Lisbeth Raanes Hansen (Rødt) fremmet følgende forslag:

I gjeldende regional planstrategi blei det vedtatt å utarbeide en Regional plan for naturmangfold. Denne er ikke påbegynt i perioden. Denne planen tas med under nye planer.

Representanten Kai Steffen Østensen (Ap) fremmet følgende forslag:

Denne skal erstatte og ta innover seg tematikker og overordnede føringer fra følgende planer som foreslås opphevet:

- o Kompetansestrategi 2030
- o LIM-planen
- o Folkehelsestrategien
- o Frivillighetsstrategien
- o Regionale plan for fysiske aktive liv i Agder

Representanten Kai Steffen Østensen (Ap) fremmet følgende forslag:

Regionalplan for innovasjon og bærekraftig verdiskaping foreslås opphevet og innarbeidet i Regional plan for grønn industri og energi.

Representanten Beate Marie Johnsen (V) fremmet følgende forslag:

Fylkeskommunedirektøren opprinnelige forslag fremmes

Votering

Forslaget fra Ap fikk 21 mot 28 stemmer og falt.

Arbeiderpartiet (9/9) Gro Bråten Kai Steffen Østensen Line Kysnes Vennesland Solveig Helljesen William August Wathne Karin Hodne Fredrik Jensen Marit Grefstad Jan Atle Toft Kristelig Folkeparti (3/6) Liv Benedikte Damsgård Tomter Rune André Sørtveit Frustøl Terje Eikin Senterpartiet (3/3) Kristin Ljosland Thor Jørgen Tjørhom Margit Dale Sosialistisk Venstreparti (3/3) Mirell Høyer-Berntsen Jason Alexander Kannemeyer Sølvi Gjerdal Thomassen Miljøpartiet De Grønne (1/1) Oda Sofie Lieng Pettersen Rødt (1/1)	Høyre (13/13) Arne Thomassen Amalie Kollstrand Torunn Ostad Erik Johan Tellefsen Lindøe Roger Abusland Johannes Strømberg Hannah Benedicte Teigland Jan Dukene Kjetil Aga Oda Oline Omdal Hans Otto Lund Mikkel Røed Nesse Martin Christensen Fremskrittspartiet (7/7) Steinar Bergstøl Andersen Anders Kylland Unni Nilsen Husøy Torbjørn Klungland Alf Erik Bergstøl Andersen Ingrid Merethe Williamsen Steinar Rørvik Kristelig Folkeparti (3/6) Jorunn E. Gleditsch Lossius (satt manuelt av Vjosa Larsen-Ademi) Janne Nystøl
--	---

Lisbeth Raanes Hansen Pensjonistpartiet (1/1) Ingebjørg Amanda Godskesen	Raymond Holberg Bærø Venstre (2/2) Beate Marie Johnsen Ivar Bergundhaugen Industri- og Næringspartiet (2/2) Olav Vehusheia Geir Pedersen Konservativt (1/1) Frank Rørheim
---	--

Forslaget fra Ap fikk 14 mot 35 stemmer og falt (Ap, MDG, SP og Rødt)
Forslaget fra Rødt fikk 22 mot 27 stemmer og falt (Ap, Sp, SV, MDG, INP, V og Rødt)
Forslaget fra Rødt og SV fikk 29 mot 20 stemmer og ble vedtatt. (H, FrP)
Forslaget fra V ble satt opp mot fylkesutvalgets innstilling, forslaget fra V fikk 23 mot 26 stemmer og falt, fylkesutvalgets innstilling ble vedtatt (Ap, KrF, SV, V, INP, MDG og Rødt)

Fylkestinget - vedtak

Regionplan Agder 2030 sendes på offentlig høring frem til 30. mai 2024, med følgende endringer: Under overskriften - Fremtidsbilde for et bærekraftig Agder i 2030, Klima- og miljømessig bærekraft 3. og 4. avsnitt endre ordlyden til: Gjennom et godt regionalt samarbeid om bærekraftig arealbruk ivaretas hensynet til natur og til reduksjon av klimagassutslipp. Dette har ført til at byspredning, og nedbygging av store naturområder til fritidsboliger har blitt redusert. Vi forvalter våre arealer slik at naturens karbonlagre og opptaket av klimagasser blir ivaretatt. De direkte utslippene av CO2 som tidligere stammet fra arealbruksendringer er nå redusert. Vi ivaretar naturområder, naturmangfoldet og leveområdene til alle våre arter. Slik opprettholder vi en livskraftig natur med de tjenestene den gir oss.

Siste setning strykes: *Agder har blitt et av de første fylkene til å innfri naturavtalens mål for vern og restaurering av natur.*

Punkt 2.5 endres til:

2.5. Regionen har smart, energieffektiv og naturvennlig produksjon, distribusjon og bruk av energi, blant annet ved å ha lagt til rette for industrietableringer i tilknytning til kraftknutepunkt.

Regional plan for likestilling, inkludering og mangfold 2025-2027 (LIM-planen)
LIM-planen revideres som regional plan. Det er ti år siden denne brede likestillingsplanen ble utarbeidet. Planen gjelder ulike samfunnsområder og

diskrimineringsgrunnlag. Agder har store utfordringer innen levekår og likestilling. Det er fortsatt behov for et så tydelig og forpliktende verktøy som en regional plan er. Revisjonen må inkludere evaluering av oppfølging og måloppnåelse, og også bygge på erfaring og forskning som er gjort etter 2014. Viktige perspektiver fra folkehelsestrategien som er foreslått opphevet, innarbeides. Det utarbeides et oppdatert handlingsprogram som er mer kortfattet enn det opprinnelige.

Høringsforslag - justering av Regionplan Agder 2030

Fylkeskommunedirektørens forslag til vedtak

Regionplan Agder 2030 sendes på offentlig høring frem til 30. mai 2024.

Vedlegg

Regionplan Agder 2030 med regional planstrategi 20242027

Vedlegg 1_Kunnskapsgrunnlag_rapport

Vedlegg 2_notat utviklingstrekk 2023_oppsummering av kunnskapsgrunnlag

Vedlegg 3_oppsummering av politiske verksteder

Vedlegg 4_notat med justeringer i Regionplan Agder

Vedlegg 5-Regional planlegging plansystem og planbehov 212548

Vedlegg 6_Vurdering av nasjonale forventninger relevante for Agder

Vedlegg 7_bærekraftsvurderinger

Sammendrag

Fylkestinget i Agder vedtok 25. april 2023 å revidere Regionplan Agder 2030 gjennom arbeidet med regional planstrategi 2024–2027. Fylkeskommunedirektøren foreslår en revisjon med vekt på klima og miljø, kompetansebehov i privat og offentlig sektor samt folkehelse og inkludering.

Regionplan Agder 2030 skal tilpasses samfunnsendringer. Revisjonen inkluderer prioritering av regionalt planbehov for perioden 2024–2027. Etter flere politiske verksteder og et oppdatert regionalt kunnskapsgrunnlag anbefaler fylkeskommunedirektøren at planen sendes på høring og legges ut til offentlig ettersyn for innspill fra berørte offentlig og private samfunnsaktører.

Saksopplysninger

Offentlige og private samfunnsaktører på Agder har i mange år samarbeidet for å nå ambisiøse mål. Det startet med "Felles mål for Sørlandet 2003–2010", fortsatte med Regionplan Agder 2020 og Regionplan Agder 2030.

Samfunnet endres raskt, og situasjonen i 2024 er vesentlig forandret sammenlignet med 2019. Regionen merker blant annet stadig sterkere klimaendringene, et økende gap mellom tilgangen på kompetanse og etterspørselen i arbeidsmarkedet, demografiske endringer i samfunnet og mangel på stabilitet i internasjonale relasjoner. Derfor vedtok fylkestinget i Agder i 25. april 2023 å revidere regionplanen gjennom arbeidet med regional planstrategi 2024–2027.

Planprosessen

Utgangspunktet for revisjonen er et oppdatert regionalt kunnskapsgrunnlag (*vedlegg 1_Kunnskapsgrunnlag rapport*), som dekker 11 temaer og et notat som sammenfatter de viktigste utviklingstrekkene innenfor de tre bærekraftsdimensjonene (*vedlegg 2_notat utviklingstrekk 2023*).

Fra disse er følgende hovedpunkter mest sentrale:

- Vedvarende klimaendringer
- Økende tap av naturmangfold
- Aldrende befolkning
- Redusert økonomisk handlingsrom
- Økt behov for beredskap og klimatilpasning
- Voksende sosiale og økonomiske forskjeller
- Raskt skiftende kompetansebehov i arbeidslivet
- Økende vedlikeholdsbehov av veinettet

To politiske verksteder ble arrangert for å involvere fylkestinget og fylkesutvalget i prosessen. Disse verkstedene ga et utgangspunkt for å diskutere sentrale temaer som klima- og natur, folkehelse og inkludering og endrete kompetansebehov (*vedlegg 3_oppsummering av politiske verksteder*).

Fylkestinget skal nå ta stilling til om revisjonen av Regionplan Agder 2030 med regional planstrategi for 2024–2027 skal sendes på høring og legges ut til offentlig ettersyn med høringsfrist 30 mai 2024.

Medvirkning i høringsperioden

I høringsperioden vil fylkeskommunen sikre god anledning for alle relevante offentlige og private samfunnsaktører til å gi innspill til justeringen av regionplanen og det regionale planbehovet i perioden 2024–2027.

Fylkeskommunen vil benytte følgende arenaer for å presentere justeringene av planen og diskutere innspill til disse:

- delta fysisk på et kommunestyremøte i alle kommunene på Agder
- regionalt planforum for administrativt nivå (digitalt)
- delta på eksisterende møtearenaer med berørte offentlige og private samfunnsaktører i det regionale partnerskapet
- opprette en digital innspillsfunksjon på agderfk.no.

Videre politiske behandling

Fylkeskommunen legger opp til at høringsinnspillene skal diskuteres i fylkesutvalget i august. Deretter skal endelig planforslag behandles i alle relevante utvalg og fylkestinget i oktober.

Endringer i Regionplan Agder 2030

Basert på de politiske verkstedene og det oppdaterte kunnskapsgrunnlaget, er Regionplan Agder 2030 revidert. Det er lagt særlig vekt på å gjøre planforslaget tydeligere på klima- og natur, folkehelse og inkludering og endrete kompetansebehov.

Noen av de viktigste endringene er:

- Et tydeligere perspektiv på bærekraftsdimensjonene i alle kapitlene.
- Ett helhetlig fremtidsbilde for Agder samlet i ett kapittel.
- Ett oppdatert kapittel med muligheter og utfordringer for Agder i 2024.
Avsnittet fremhever tre samfunnsflokke som særlig sentrale for Agder:
 - Vi må redusere klimagassutslipp og sikre naturmangfold, samtidig som vi skal utvikle regionen med industri, næring, bolig, infrastruktur og produksjon av ren energi
 - Behovet for arbeidskraft er stort, samtidig står mange utenfor arbeidslivet
 - Innsatsen for barn, unge og eldre må økes, men handlingsrommet i offentlig sektor blir mindre

- Justeringer av tittel og mål på satsingsområdene for å bedre adressere de aktuelle utfordringene.

Strategiene under «veien til målet» er tatt ut. Dette følger av vedtaket i fylkestinget i april 2023 og gjøres for å gi fylkeskommunen ett overordnet styringsdokument som inneholder satsingsområder og hovedmål. Delmål og strategier kan utarbeides som del av regionale planer og regionale strategi, der det er behov for det. Med denne oppbygning vil det være en tydeligere rød tråd i det regionale plansystemet.

For utdypende forklaring av endringene i de ulike kapitlene vises til *vedlegg 4_notat med justeringer i Regionplan Agder*.

Regionalt planbehov

Ved å revidere regionplanen gjennom regional planstrategi, skal planen også inneholde en prioritering av regionale planer og strategier for perioden 2024–2027.

For perioden 2024–2027 foreslår fylkeskommunedirektøren følgende:

Nye regionale planer og strategier

- Regional strategi for kulturarv 2030
- Regional plan for grønn industri og energi

Revidering av eksisterende planer og strategier

- Regional strategi for innovasjon og bærekraftig verdiskaping 2030 (VINN-planen)
- Kompetansestrategi 2030
- Landbruksstrategien 2022–2024

For fullstendig oversikt over planer som videreføres og oppheves vises til planforslagets kapittel *Regional planlegging* og for utdypende vurderinger vises til vedlegg 5_ *Regional planlegging, plansystem og planbehov*.

Nasjonale forventninger

Regjeringen legger hvert fjerde år fram nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging for å fremme en bærekraftig utvikling i hele landet. Fylkeskommunene og kommunene skal følge opp de nasjonale forventningene i planstrategier og planer.

Nasjonale forventninger dekker mange tema som er relevante for regional planlegging på Agder. For vurderinger av hvordan Agder fylkeskommune følger opp relevante tema vises til *vedlegg 6_vurdering av nasjonale forventninger relevante for Agder* og *vedlegg 7_bærekraftsvurderinger*.

Vurderinger

Fylkeskommunedirektøren mener at reviderte planforslag med prioritert planbehov for 2024-2027 er et godt utgangspunkt for å realisere et bærekraftig Agder innen 2030.

Viktigste endringene er at klima- og miljøhensyn, folkehelse og inkludering og nye kompetanse behov i privat og offentlig sektor er gitt en tydeligere plass i planforslaget.

Prioriteringene av det regionale planbehovet svarer på de utfordringene som Agder står overfor. Forslaget om å lage ny regionale plan for grønn industri og energi vil gi kommunene på Agder de nødvendige regionale rammene å utvikle kommunene ut ifra. Dette vil bidra til å øke omstillingen innenfor grønn industri på Agder. En revidering av kompetansestrategien skal bidra til å løse den økende utfordringen regionen har innenfor mangel på arbeidskraft med den riktige kompetanse som offentlig og privat sektor etterspør.

Regionplan Agder 2030

Revisjonen av regionplan Agder 2030 gir regionen mulighet til å justere satsingsområder og mål med bakgrunn i oppdaterte utviklingstrekk.

Barn og unge er en viktig del av Regionplan Agder 2030. Det reviderte planforslaget inneholder et tydeligere søkelys på folkehelse og inkludering som er tema særlig relevante for barn og unge. Dette kommer frem blant annet av kapittel med utfordringer og muligheter for Agder i 2024 og satsingsområdet for utdanning, kompetanse og deltagelse.

Konklusjon

Fylkeskommunedirektøren vurderer at planforslaget er en riktig oppdatering av regionplanen ut ifra dagens utviklingstrekk. Planforslaget med prioritert planbehov gir en god retning for at Agder skal bli et attraktivt lavutslippsamfunn med gode levekår.

Fylkeskommunedirektøren anbefaler at planforslaget sendes på høring og legges ut til offentlig ettersyn i perioden februar – juni 2024.

Kristiansand, 18.01.2024

Tine Sundtoft
fylkeskommunedirektør

Kenneth Andresen
fylkesdirektør Analyse og plan